

Souhrnná zpráva IT Komise pro Radu ČJF ke dni 20.10.2015

1. Smluvní vztahy

1.1. Dodavatel ACE Design

1.1.1. Centrála ČJF, Gallop, Koduk

Smlouva je ze strany ČJF prakticky nevypověditelná, resp. důsledkem výpovědi smlouvy by bylo znefunkčnění programů Gallop a Centrála ČJF momentu od první legislativní změny v pravidlech nebo např. vydáním nových drezurních úloh a pod. Gallop jako takový sice patří ČJF, avšak zdrojové kódy jsou v majetku ACE Design a zásah do programů smí dělat pouze ACE. I v případě odkoupení zdrojových kódů by však byl problém najít nového dodavatele se znalostí použité (a dnes již zastaralé) technologie

1.1.2. Online přihlašovací systém

Tento systém je již plně v majetku ČJF a to včetně zdrojových kódů a je možné aby do tohoto software byly dělány zásahy třetí stranou po skončení záruční doby. Na tento software není servisní smlouva a všechny úpravy a zásahy jsou hrazeny individuálně dle odpracovaných hodin.

1.1.3. Web ČJF

Smlouvu na WEB IT komise nemá k dispozici.

1.2. Dodavatel p. Kouba

1.2.1. EFI Pro

Samotná smlouva na dodávku je již naplněna a ve smlouvě není řešen následný servis ani rozvoj. Žádná servisní smlouva nalezena nebyla a pan Kouba si fakturuje pouze za uskutečněné servisní zásahy. V případě nezájmu o další spolupráci a používání SW není nutné nic vypovídat.

1.3. Ostatní

1.3.1. Účetnictví

Samotné účetnictví (Pohoda, síťová verze pro 6 uživatelů) je plně v majetku ČJF včetně nároků na upgrade po dobu dvou let (po skončení záruky se platí za upgrade servisní poplatek)

Účetnictví je nainstalováno na síťovém cloudu doporučeném výrobcem software u společnosti iPodnik. Výhodou je přístup odkudkoli včetně mobilních zařízení a ČJF se nemusí starat o serverový hardware ani licence na operační systém. Smlouvu lze vypovědět, je zde 2 měsíční výpovědní lhůta.

1.3.2. UEK

Není nijak smluvně ošetřeno a data včetně DOS software je nám poskytováno „na dobré slovo“. Existuje riziko, že si již nebudeme aktuální data smět stahovat. UEK pracuje na novém SW pro evidenci koní, bude nutné vztahy zasmluvnit.

1.4. Závěr ze zkoumání smluvních vztahů

Za léta spolupráce s ACE Design (cca od roku 2000) si ČJF vytvořila značnou závislost na tomto dodavateli, což může v případě problémů této firmy (bankrot, ukončení činnosti, nezáměr pokračovat ve spolupráci...) způsobit i existenční problémy celého fungování ČJF a jeho základních procesů a to prakticky bez náhrady. Zároveň je tak velmi složité s dodavatelem vyjednávat o cenách a je prakticky nemožné využít nabídek členské základny ke zlepšování našeho SW vybavení.

2. Stav software

2.1. Centrála ČJF

Centrála je primární systém ČJF s většinou agendy celého svazu. Produkt vznikl v letech 2000-2003 a od té doby nebylo investováno do jeho technologického rozvoje. Systém je naprogramován v dnes již mrtvé technologii a jeho další rozvoj je prakticky nemožný.

Není možné například ani jednoduše propojit s novým webem ČJF na načítání seznamů funkcionářů, výsledků a dalších funkcionalit. Není možné doprogramovat evidenci vzdělání. Napojení na okolní svět (Web, Online přihlašovací systém, Gallop) je pomocí externích programů a vytváření desítek pomocných souborů s nutností ručního zpracování.

Centrála je nainstalována na náš server, na kterém běží operační systém Microsoft Windows Server 2003 SMB, kterému 12.7.2015 skončila podpora Microsoftu, tedy nejsou na tento OS již dále vydávány bezpečnostní opravy a systém se každým dnem stává náchylnějším k různým útokům hackerů a škodlivého software. OS není možné modernizovat, neboť novější verzi by již neutáhl náš server a především by na modernější verzi OS nešla nainstalovat zpět centrála.

Doporučení: Na centrálu je vypsáno výběrové řízení za účelem zjištění cenových nabídek. Jednoznačně doporučujeme podpořit VŘ a na základě nabídek vybrat dodavatele a centrálu nechat kompletně modernizovat. Bez tohoto kroku není prakticky možné zajistit další rozvoj ČJF v mnoha důležitých oblastech, včetně zajišťování podkladů pro dotace MŠMT, ČOV a ČUS. Modernizací se zároveň zbavíme i serveru a ČJF odpadne starost o údržbu a případné modernizace hardware a serverové instalace operačního systému.

2.2. Gallop

Program na zpracování výsledků je plně funkční, shromažďujeme podklady z jednotlivých disciplín na jeho úpravy. Díky neochotě a značnému filtrování požadavků na Gallop ze strany předchozího vedení není Gallop vždy v souladu s PJS a tento stav je třeba napravit. Veškeré úpravy vyplývající z legislativy by měly být kryty servisní smlouvou.

Technologie Gallopu (zejména databázová část) je zastaralá a bohužel licenční model firmy Pervasive prošel změnou, kdy pro 64bitové počítače je třeba platit licenci pro každou instalaci.

Evidujeme problém s instalací na Windows 10, tento problém se řeší s dodavatelem v rámci servisní smlouvy.

Podařilo se na několika závodech otestovat síťovou verzi Gallopu a rádi bychom, aby byla pořadateli používána díky úspoře času při sestavování startovních listin v průběhu běžící soutěže.

Doporučení: Rozhodně je v tuto chvíli nutné nechat platnou servisní smlouvu a program Gallop dále rozvíjet. V nové verzi centrály otevřít a popsat rozhraní a dát příležitost k rozvoji alternativních softwarů na vyhodnocování výsledků a závislost na dodavateli řešit evoluční cestou. Rozhodně bych zvažil i možnost investice do technologické modernizace (zejména databázové části) Gallopu.

2.3. Koduk

Program Koduk (pro sestavování ročenky Sportovních koní a exportu výsledků do UEK) nikdo ze sekretariátu neumí obsluhovat a nebyl nám tedy představen. Je to program, který se používá 1x za rok.

Doporučení: Funkcionalitu Koduku implementovat jako jednu z funkcionalit Online centrály a program přestat používat.

2.4. Online přihlašovací systém (dále jen PS)

PS byl na základě posbíraných dat vyhodnocen jako úspěšný projekt a naprostá většina pořadatelů jej v průběhu roku začala používat. V září byly dodavatelem dodány úpravy a zapracované připomínky od uživatelů i pořadatelů a z PS se může stát primární zdroj informací o závodech v průběhu dané sezóny. Bude zde možné hledat předběžné startovní listiny i výsledkové listiny a po zapracování výsledků na centrále pak odkaz na oficiální web ČJF s výsledky dané soutěže. Je třeba apelovat na pořadatele, aby tuto funkcionalitu využívali a informace zde zveřejňovali.

Doporučení: Dále pokračovat v rozvoji PS a zintegrovat jej do jako jeden z modulů Online centrály. Dále doporučujeme, aby od roku 2016 došlo k naplnění rozhodnutí VV z února 2015 a PS byl skutečně jediným způsobem, jak se přihlásit na závody a došlo k zakotvení této povinnosti do VPJS.

2.5. EFI Pro

EFIPro je nadstavbou nad účetnictvím pro sekretáře oblastí. Se softwarem jsme zatím neměli možnost se seznámit, je však ze strany sekretářů značně kritizovaný a je vůle VV jej přestat používat a nechat sekretáře účtovat přímo do účetnictví formou střediskového účtování.

Doporučení: Najít jinou cestu účtování oblastí. Dočasně přímý přístup do účetnictví formou střediskového účtování a v Online centrále mít účetnictví oblastí jako jeden z modulů.

2.6. Účetnictví

Byla koupena licence na síťovou verzi účetnictví a je instalována na cloudu společnosti iPodnik. V současné době splňuje všechny požadavky VV.

2.7. Web ČJF

Web je nyní podrobován analýze a hledají se cesty, jak je v současné podobě restrukturalizovat, aby na něm byly informace přehledněji uspořádané a mohl zároveň oslovovat budoucí partnery ČJF, ale našli na něm zajímavé informace i „nekoňáci“ a zejména pak rodiče jejichž dítě přijde domů s tím, že by chtělo jezdit na koni. Web by měl být vstupní branou do jezdeckví. Připravuje se testovací (neprodukční) prostředí, na kterém bychom ozkoušeli varianty restrukturalizace.

Dále je velmi špatná situace ohledně sjednocení webů disciplín a oblastí. Informace jsou roztržštěné a uživatel často musí prohledat mnoho stránek na různých webech, než se dostane k potřebné informaci.

Doporučení: Zde jednoznačně doporučujeme (i přes výhrady k webu ČJF) aby všechny oblasti i disciplíny používaly web na doméně cjf.cz a samostatné weby zanikly.

2.8. Ukládání dokumentů, archivace a zálohování

Pro ukládání dokumentů neexistuje jednotná metodika a přes to, že na centrále ČJF existují sdílené (a každý den zálohované) disky na našem serveru, většina dokumentů je ukládána na lokální počítače zaměstnanců centrály. Zálohování lokálních stanic nebylo nijak řešeno a je poměrně složité. Nicméně nyní též probíhá ve spolupráci s ACE Design, protože v případě technické závady na disku bychom přišli o velmi cenná data.

Počítače na oblastech nejsou řešeny nijak, mnoho funkcionářů a sekretářů používá vlastní počítače a dokumenty související s činností ČJF mají na svých soukromých počítačích. Není nijak řešeno zálohování ani ukládání a sdílení dokumentů.

Server se pravidelně zálohuje se snímky den / týden / měsíc / rok.

V případě výměny funkcionářů / zaměstnanců je často na dobré vůli každého z nich, co za data ze svého počítače poskytne svému nástupci a tak se dostáváme do situace, že důležité smlouvy, mailovou komunikaci a další dokumenty odchází spolu s funkcionářem a domoci se na něm předání je prakticky nemožné. Nikde ani neexistuje evidence dokumentů, takže jeho nástupce si nemá ani šanci říci, co konkrétně má být předáno.

Doporučení:

- centralizovat uložení dokumentů a to jak pro centrálu, tak pro oblasti. Je možné začít používat Microsoft Share Point v rámci balíku Office 365, který máme zdarma.
- v žádném případě neukládat důležité dokumenty související s ČJF na soukromé počítače funkcionářů a zaměstnanců, ale ani na lokální nezálohované disky služebních počítačů
- vést seznamy dokumentů a smluv pro případ výměny funkcionáře, zaměstnance
- materiály nemazat, pouze verzovat (umí automaticky zajistit Share Point)
- sjednotit se ve formátu používaných souborů (needitovatelné soubory k uveřejnění PDF, editovatelné soubory DOCX)

2.9. Software instalovaný na počítačích v majetku ČJF

Ještě neproběhl audit, avšak neexistuje ani žádná vnitřní směrnice co smí na služebních počítačích být instalováno a co ne. Absence bezpečnostní politiky je zároveň vážnou bezpečnostní dírou s ohledem na možnost instalace škodlivého software. Na počítačích na centrále alespoň je zapnutý firewall a instalovaný antivirový software AVG.

Počítače na oblastech (a případně v disciplínách) nejsou vůbec pod kontrolou a s největší pravděpodobností na mnoha z nich není ani instalovaná plná verze antivirového software. Nákupy a instalace počítačů na oblastech není řízen centrálně a každý jeden kus je od jiného výrobce a prodejce, není ani žádná evidence ohledně licencí na kancelářský software a operační systémy.

Doporučení:

- Nepovolit instalovat libovolný software, hudbu, filmy a podobné věci na služební počítače.
- mít povinně na všech služebních počítačích antivirus aktualizovaný přes ČJF
- sjednotit se v používání kancelářského software

2.10. Možnost kancelářského software a operačních systémů ve zlomkových cenách

ČJF byla zaregistrována do projektu na podporu neziskových organizací a je možné na všechny počítače ve správě ČJF nakupovat software od firmy Microsoft za velmi výhodné ceny (MS Office Standard za 850Kč, Professional za 1200Kč, upgrade Windows za 450Kč). Dále máme možnost využívat celou cloudovou sadu Office 365 též za zlomkové ceny na uživatele.

3. Stav hardware

3.1. Infrastruktura na Strahově

Infrastruktura na Strahově (tedy rozvody sítě, routery, tiskárny..) jsou v majetku ČJF a jsou spravovány firmou ACE Design. Infrastruktura je pro současné potřeby v dobrém stavu a splňuje naše požadavky.

3.2. Server na Strahově

Server prošel hardwarovou modernizací v roce 2008. Letos v září však vypršela servisní smlouva s HP a hardware již není nadále od výrobce podporován a další podporu není možné na stávající hardware dokoupit. Jak již bylo řečeno na serveru je instalován nepodporovaný operační systém W2003ServerSMB. Kapacitně a výkonnostně dostačuje současným potřebám.

Doporučení: Nechat server dožít spolu se stávající centrálou. Po její výměně nahradit server pouhým NAS uložištěm souborů. Nová centrála by měla být instalována (podobně jako účetnictví) na cloudovém řešení, ideálně na stejném, kde poběží i web ČJF a PS kvůli prostupnosti a provázanosti systémů. V dnešní době není výhodné, aby se organizace jako ČJF musela starat o vlastní serverový hardware.

Riziko: Díky ukončení podpory ze strany HP na server by v případě problémů nešlo server opravit. Řešení je však velmi rychlé – kapacitně a výkonnostně by se server dal nahradit v dnešní době běžným PC, odstávka v případě hardwarové poruchy by byla cca 1-2 dny. I v případě chyby harrdisku nepřijdeme o data. Jednak jsou disky zapojené jako diskové pole kdy výpadek jednoho disku neohrozí data a dále je celý server pravidelně zálohován.

3.3. Počítače na Strahově

Počítače na Strahově jsou v různém stavu. Některé jsou relativně nové, jiné již by zasloužily výměnu, případně alespoň reinstalaci OS, neboť jejich nastartování trvá desítky minut.

Doporučení: Postupně zmodernizovat počítače na centrále.

3.4. Počítače na oblastech

O počítačích na oblastech není nikde centrální evidence a není tak jasné v jakém stavu a o jaký hardware se jedná. Muselo by se vše dohledávat z účetnictví.

Doporučení: Zavést evidenci počítačů na oblastech a zavést též centrální nákupy hardwaru včetně jednotné instalace nástrojů a software. Omezit instalaci soukromého software, fotek, hudby a filmů především pokud jsou v rozporu s licenční politikou výrobce či nelegálně stažené z internetu.